

Emina Haye: Kraj mog djetinjstva

Description

Naša autorica Emina Haye je rođena u Bosni i Hercegovini i tijekom rata je izbjegla sa porodicom u Njemačku. Ona je dugo godina radila kao prevodilac na psihoterapijama za izbjeglice iz bivše Jugoslavije u različitim Berlinskim udruženjima i institucijama.

default watermark

Fotografija: Emina Haye, privatni arhiv. Slikano cca. 1982. godine.

U semifikcionalnom *Personal Essay* ?u pisati o naglom prekidu moga djetinjstva i o svojim sje?anjima na po?etak rata. Pri tome ?u pisati o odrastanju, razo?arenju, emocionalnim traumama i gubitku povjerenja.

Ro?ena sam u Socijalisti?koj Federativnoj Republici Jugoslaviji, u Posavini Bosne i Hercegovine, i sa sjetom se sje?am krasnog djetinjstva, djetinjstva punog prijatelja s kojima sam slavila razli?ita slavija. Gledam na mnoge izlete i putovanja, na momente pune sigurnosti i ljubavi. Kada su na podru?ju tadašnje Jugoslavije po?eli prvi nemiri, imala sam 12 godina. Sje?am se kako smo u porodici svaki dan pratili doga?anja u Sloveniji, a zatim i u Hrvatskoj, i da nijednog trenutka nisam mislila da ?e se to isto dogoditi i u Bosni i da ?e i nas zahvatiti. Osje?ala sam se još uvijek sigurno. Moji roditelji su svaki dan išli na posao, moja mla?a sestra i ja u školu. 1991. godine je onda došlo do jedne teške promjene: sprovo?en je popis stanovništva. Do tada nisam znala kojem etnitetu ili konfesiji u biti pripadam niti je to ikada igralo neku ulogu, nije se nikada o tome pri?alo. U mojoj porodici i u krugu prijatelja su se svi praznici slavili na isti na?in i zajedno. Ali se to 1991. godine izmijenilo, preko no?i.

U Osnovnoj školi sam najednom trebala navesti „ko“ i “šta“ sam. To me na po?etku izuzetno zbunjavalo jer je za mene jedno bilo jasno: Ja sam Jugoslovenka, ponosna Titova pionirka, ni manje ni više. Ali je odjednom moje ime bilo dovoljno da bi me se guralo u neke najednom nastale ladice i da bi mi se pripisivao ovaj ili onaj identitet i da bi me se time stigmatiziralo. Prijatelji s kojima sam odrastala i koji su bili ?vrst dio mog života su se najednom distancirali i tražili su izgovore zašto se ne mogu ili ne smiju više družiti sa mnom. Kao dvanaestogodišnjakinja ja to nisam mogla razumjeti, jer je bilo surrealno, ali što je više vremena prolazilo, jasnije su se slagali dijelovi slagalice mog do tada bezbrižnog života. U maju 1992. godine smo moja porodica i ja zbog brzo šire?eg rata morali napustiti naš grad u više navrata. Roditelji su nastojali smjestiti sestru i mene na neko sigurno mjesto ali su i dalje ?vrsto vjerovali u to da ne?emo morati napustiti zemlju. Tako smo u više navrata napuštali našu ku?u, naše prijatelje i rodbinu, naš grad. Odlazili bi na više dana ili sedmica i svaki puta bismo se vratili u nadi da je to to. Prije nego smo se sestra i ja zadnji puta vratile nazad u našu ku?u naši roditelji su danima pripremali sve za nas i naš dolazak. Tada nisam razumjela šta se tu moralo pripremati ali mi je mama ispri?ala par sedmica poslije.

Naša ku?a, koja je bila na centralnom mjestu u dijelu grada, je od strane paravojnih jedinica korištena kao štab odakle su planirali i koordinirali napade. S jedne strane su od naše ku?e mogli vrlo brzo dosti?i najvišu ta?ku odakle su imali pogled na cio grad. A s druge strane su od naše ulice mogli napustiti grad u dva razli?ita pravca tj. mogli su napasti obližnja mjesta. Moji roditelji su tada iz naše ku?e iznijeli pun kontejner municije, uniformi, paravojnih bedževa i ?ak oružja. Zidovi soba su bili puni nacionalisti?kih parola i simbola, namještaj i električna u ku?i su ve?inski bili upropašteni. Fasada ku?e je bila puna rupa od granata i gelera, bašta je bila puna ?ahura. Naši roditelji su pokušali o?istiti sve da sestra i ja ne bismo sve to vidjele. Iz dana u dan su ?istili i iznosili sve to iz ku?e, odnijeli su sme?e, o?istili zidove, uklonili ?ahure. Jedino što nisu uspjeli “ukloniti” su bile rupe na fasadi koje su se ?ak i 20 godina kasnije vidjele.

[Naslovna fotografija: Emina Haye, 2018]

Category

1. Blog
2. Jezik*

3. Sažeci

Tags

1. Abstract
2. Berlin
3. bosna
4. Bosnien
5. Bosnien-Herzegowina
6. bosnieninberlin
7. Bosnienkrieg
8. djetinjstvo
9. Emina Haye
10. Erinnerung
11. Erinnerungskultur
12. Flucht
13. Kindheit
14. Kindheitserrinerungen
15. Posavina
16. sažeci
17. sažetak
18. Trauma
19. Vertreibung

Date Created

13 Mrz 2022

Author

emina

default watermark